

17.1 Λιωκόπουλος
Αθήνα, 1.2.1983

Ο Υπουργός Γεωργίας κ. Κ. Σημίτης έκανε την ακόλουθη δήλωση:

Η κυβέρνηση αποφάσισε ν' αυξήσει τις τιμές των λιπασμάτων για τους παρακάτω λόγους:

Η συνολική κατανάλωση των λιπασμάτων στη χώρα μας είναι 1.900.000 τόνοι περίπου.

Από αυτούς το 92% περίπου παράγεται από τις ελληνικές βιομηχανίες λιπασμάτων και το υπόλοιπο 8% καλύπτεται με εισαγωγές.

Αλλά και γι' αυτά παραγόμενα στη χώρα μας λιπάσματα το 80% των πρώτων υλών τους εισάγεται από το εξωτερικό. Έτσι η αξία της εισαγόμενης πρώτης ύλης σε σχέση προς το συνολικό κόστος των ντόπιων λιπασμάτων κυμαίνεται γύρω στο 47 με 48%.

Η μέση αύξηση στις τιμές των εισαγόμενων πρώτων υλών από το 1980 μέχρι το τέλος του 1982 ήταν περίπου 50%.

Εκτός όμως από τις ανατιμήσεις των πρώτων υλών, από το 1980 μέχρι σήμερα είχαμε τις γνωστές σε όλους ανατιμήσεις στις εσπόμενες ενέργειες, εργασίας, στα επιτόκια δανεισμού κλπ.

Ετσι, σαν συνέπεια των ανατιμήσεων αυτών ήρθε η αύξηση του κόστους παραγωγής των λιπασμάτων που μέσα στη διετία έφτασε το όριο του 39,4%.

Χαρακτηριστικός είναι ο πίνακας που παραθέτουμε για να διευκλυνθεί η σύγκριση των τιμών που πληρώνει το κράτος στις ντόπιες βιομηχανίες λιπασμάτων για το 1982 σε σχέση με το 1980.

(*) Το προαριθμ.
γίνετο κατά
Χρόνο
σε προ
αριθμ.

./.

(Σε δραχμές ανά τόννο)

Όδος λιπάσματος	Απο τις οριστικές τιμές του 1980	Απο τις (+) προσωρινές τιμές του 1982	Διαφορά του 1982 προς το 1980	Ποσοστό στ' 100%
ορική Αμμωνία 34%	7.688	10.719	3.031	39,4
οιστ. Πιτρ. Αμμων. 26%	6.141	8.503	2.362	38,5
οική Αμμωνία 21%	6.998	9.536	2.538	36,3
οθετο Δίπασμα 11-15-15	9.470	12.559	3.089	32,6
οφορ. Αμμωνία 16-20-0	8.888	12.031	3.143	35,4
οιό Υπερφωσφορικό 20%	5.778	7.743	1.965	34,0

Κοντά σ' όλα αυτά που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα θα πρέπει να προστεθεί ότι ήδη βαδίζουμε στους πρώτους μήνες του 1982 και οι εντόπιες βιομηχανίες παράγουν λιπάσματα για τα οποία θα ισχύσει το νέο αυξημένο κοστολόγιο των συνθηκών παραγωγής 1983, ενώ ταυτόχρονα ο κύριος όγκος αυτής της παραγωγής θα διατεθεί στον αγροτικό κόσμο επίσης εντός του 1983. Έτσι η διαφορά του προηγούμενου πίνακα θα αυξηθεί σημαντικά.

Όπως είναι γνωστό στη χώρα μας τα λιπάσματα επιδοτούνται. Έτσι, κάθε χρόνο το κράτος εισπράττει πολύ λιγότερα από όσα καταβάλλει στις βιομηχανίες για την αξία των λιπασμάτων, έχουμε δηλαδή ένα ετήσιο άνοιγμα στον κρατικό προϋπολογισμό, για τα λιπάσματα. Η εξέλιξη αυτού του ανοίγματος κατά τα τελευταία χρόνια ήταν η ακόλουθη:

(+) Το προσωρινές τιμές για το 1982 σημαίνει ότι δεν έχει γίνει ακόμη η οριστική λογιστική τακτοποίηση μεταξύ Κράτους και βιομηχανιών λιπασμάτων και έτσι οι τιμές που θα προκύψουν μετά την τακτοποίηση ή θα είναι οι ίδιες ή το πιθανότερο ελαφρά αυξημένες από τις προσωρινές.

1979:	5	δισεκατομμύρια	περίπου
1980:	7	"	"
1981:	12	"	"
1982	15	"	"

Βλέπουμε δηλαδή ότι το άνοιγμα αυτό από το 1980 και μετά αυξήθηκε ραγδαία γιατί οι τιμές των λιπασμάτων που πληρώνει ο αγρότης είναι οι ίδιες του 1980 ενώ η αύξηση των τιμών που το κράτος πληρώνει στις βιομηχανίες ήταν αυτή που αψηγήθηκε στα προηγούμενα. Ειδικότερα τα ποσοστά επιδότησης κατ' είδος λιπάσματος είναι τα ακόλουθα:

Είδος λιπάσματος	Ποσοστό στα 100 επιδότησης (μέσος όρος κατά προσέγγιση)
Θειϊκή Αμμωνία 21%	63,6
Νιτρική Αμμωνία 34%	54,3
Ασβ.Νιτρ.Αμμωνία 26%	53,4
Φωσφοφ.Αμμωνία 16-20-0	51,0
Εύνθετο 11-15-15	54,0
Αραιό Υπερφωσφορικό 20%	72,6

Από την ανάλυση αυτή φαίνεται καθαρά ότι η επιδότηση των λιπασμάτων στην ακραία περίπτωση της φτάνει το όριο του 73% περίπου, αλλά και σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις ξεπερνάει το 50%, δηλαδή για το κάθε κιλό λιπάσματος και για όλους τους τύπους των λιπασμάτων είναι μεγαλύτερο το ποσό που καταβάλλει το κράτος στις βιομηχανίες και στη διακίνηση του λιπάσματος, δηλαδή η επιδότηση, από το ποσό που καταβάλλει ο αγρότης για να το αγοράσει.

Αν οι τιμές των λιπασμάτων έμεναν στα περσινά επίπεδα υπολογίζεται ότι το κόστος για το κρατικό προϋπολογισμό θα ξεπερνούσε τα 18 δισ. Το ποσό αυτό υπερβαίνει κατά πολύ τις δυνατότητες της πολιτείας κάτω από τις σημερινές οικονομικές συνθήκες. Μέχρις αυτό το σημείο σταθήκαμε στην οικονομική πλευρά του προβλήματος που λέγεται λίπασμα, συνολικά, δηλαδή εξετάζοντας τις οικονομικές επιπτώσεις και την αντοχή του λιγότερο ή περισσότερο ισχυρού κρατικού πορτοφολιού.

Ας περάσουμε όμως τώρα στο ελάχιστο σοβαρό και κρίσιμο σημείο των επιπτώσεων μιας αύξησης των τιμών των λιπασμάτων πάνω στο εισόδημα των αγροτών μας.

Η συμμετοχή του λιπάσματος στη διαμόρφωση του κόστους παραγωγής ποικίλει στα διάφορα προϊόντα.

Έτσι, με τις τιμές των λιπασμάτων που ισχύουν μέχρι τώρα, για τα φθινοπωρινά σιτηρά είναι το 11% περίπου των συνολικών δαπανών Παραγωγής, για το καλαμπόκι είναι γύρω στο 6%, για το βαμβάκι περίπου 4%, για την καλοκαιρινή πατάτα 5% περίπου, για τη βιομηχαν. τομάτα περίπου 6%, για τη σουλτανίνα γύρω στο 4%, για τα βερούκοκα περίπου 7% και για τα ροδάκινα 5% περίπου. Αν τώρα θελήσουμε να δούμε το ποσοστό επιβάρυνσης του κόστους παραγωγής σαν συνέπεια της σημερινής αύξησης της τιμής των λιπασμάτων, τότε το κόστος των παραπάνω προϊόντων επιβαρύνεται περίπου για τα φθινοπωρινά σιτηρά κατά 4%, για το καλαμπόκι, βαμβάκι, καλοκαιρινή πατάτα, βιομ. τομάτα, σουλτανίνα και ροδάκινα κατά 2% και για τα βερούκοκα κατά 3% περίπου.

Η Κυβέρνηση αφού στάθμισε το βάρος που μπορεί να ζεχθεί ο κριστικός προϋπολογισμός ταυτόχρονα με το εισόδημα των αγροτών μας, παρουσιάζει τις νέες τιμές λιπασμάτων, όπως αυτές διαμορφώνονται από σήμερα:

1.	Θεϊκή Αμμωνία	21%	6.260 Δρχ/τον.
2.	Ασβ. Νιτρ. Αμμωνία	26%	7.500 "
3.	Νιτρική Αμμωνία	34%	8.750 "
4.	Φωσφορική Αμμωνία	16-20-0	9.860 "
5.	" "	20-10-0	8.540 "
6.	Αρ. Υπερ.	0-20-0 ή 0-21-0	5.760 "
7.	Θεϊκό Κάλι		12.520 "
8.	Νιτρικό Κάλι		14.780 "
9.	Σύνθετα	11-15-15	10.460 "
10.	"	8-16-16	9.860 "
11.	"	12-12-12	9.530 "
12.	Μιστό	4.8-12	6.260 "

13. Μικτό	8-6-6	6.260	Ερχ./τόν.
14. Ουρία 46%		11.290	"
15. Σύθδετο	14-14-14	11.120	"
16. Μικτό	5-10-10	6.260	"
17. Βελονιτρική Αμμωνία 26%		8.120	"
18. Νιτρική Άσβεστο	15,5%	5.610	"
19. Νιτρικό Νάτριο	16%	6.260	"
20. Νίτρο της Χιλής	16%	7.000	"
21. Φωσφορική Αμμωνία	30-10-0	8.500	"

Ελπίζουμε ότι τόσο οι νέες τιμές, όσο και τα στοιχεία που προσέλαμα στα προηγούμενα, θα αποτελέσουν αντικείμενο δίκαιης και επικριτικής κριτικής από μέρους του αγροτικού κόσμου της πατρίδας μας. Ξέρουμε ότι μια αύξηση στο κόστος παραγωγής σημαίνει δυσφορία γι' αυτόν που την υφίσταται.

Διαβεβαιώνουμε όμως τους αγρότες μας, απ' ενός ότι ενεργήσαμε στα όρια αντοχής της οικονομίας, αφού και οι νέες τιμές των λιπασμάτων είναι τεράστια μικρότερες από το κόστος τους, και απ' ετέρου ότι δεν θα διγεί ουσιαστικά το κλοδομή τους, αφού οι αναμενόμενες τιμές των προϊόντων τους για το 1983, όπως αυτές θα καθοριστούν, θα υπερκαλύπτουν την όποια αύξηση του κόστους των.

Παράλληλα τονίζουμε για μια ακόμη φορά ότι καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια για αλλαγή στους θεσμούς και στις δομές του κυκλώματος των λιπασμάτων. Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας εντάσσεται: α) η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών που ασχολούνται με τα λιπάσματα, προκειμένου να λειτουργήσουν αποδοτικότερα και ουσιαστικότερα από πλευράς ελέγχου και κατεύθυνσης της παραγωγής λιπασμάτων, ποιοτικού ελέγχου τους και παροχής σωστής πληροφόρησης προς τους αγρότες που σημαίνει διασύλαξη της οικονομίας τους και του περιβάλλοντος, β) η συνέχιση της προσπάθειας για την εδαφολογική χαρτογράφηση της γεωργικής γης της πατρίδας μας, τα αποτελέσματα της οποίας θα δώσουν την απαραίτη-

τη πληροφόρηση για τη σωστή χρήση των λιπασμάτων, γ) η δημιουργία ουσιαστικού φορέα παρέμβασης στο κύκλωμα εμπορίας-εισαγωγής των λιπασμάτων με την ανάπλαση του υφιστάμενου (ΣΥΝΕΛ), ε) η αναζήτηση τρόπων βελτίωσης του κυκλώματος παραγωγής των ελληνικών λιπασμάτων, για να μπορούν να τα δίνουν στους αγρότες μας όσο γίνεται φθηνότερα.-

Ο
ΣΤΕ
ΜΕ